

Wydział Spraw Społecznych i Promocji Zdrowia
Urzędu Miasta Inowrocławia

**Raport z wykonania w 2023 r. Miejskiego Programu
Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2022-2025
i efektów jego realizacji**

Materiał przygotowany
na Sesję Rady
Miejskiej Inowrocławia

Inowrocław, kwiecień 2024 r.

Zgodnie z art. 4¹ ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii, realizacja zadań własnych gminy (prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu, przeciwdziałanie narkomanii) była prowadzona w postaci Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2022-2025, wprowadzonego uchwałą nr XLVIII/462/2022 Rady Miejskiej Inowrocławia z dnia 28 marca 2022 r. Program stanowił część Miejskiej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2016-2025 oraz uwzględniał cel operacyjny dotyczący profilaktyki uzależnień, określony w Narodowym Programie Zdrowia na lata 2021-2025. Koordynacją i realizacją Programu zajmował się Ośrodek Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień w Inowrocławiu pod nadzorem merytorycznym Wydziału Spraw Społecznych i Promocji Zdrowia Urzędu Miasta Inowrocławia.

Celem głównym Programu było zapobieganie uzależnieniom od substancji psychoaktywnych poprzez podniesienie poziomu wiedzy i świadomości mieszkańców (w szczególności dzieci i młodzieży) na temat szkodliwości ich stosowania, a także ograniczenie szkód zdrowotnych, społecznych oraz zaburzeń życia rodzinnego, będących następstwem używania substancji psychoaktywnych.

Program zrealizowano w następujących obszarach dotyczących bezpośrednio człowieka i jego najbliższego otoczenia – rodziny:

1. zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych, współuzależnionych, zagrożonych uzależnieniem oraz dotkniętych przemocą domową;
2. udzielanie rodzinom, w których występują problemy związane z używaniem alkoholu, narkotyków i innych substancji psychoaktywnych, pomocy psychospołecznej i prawnej, w szczególności ochrony przed przemocą domową;
3. prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej oraz działalności szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych;

4. wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów uzależnień oraz HIV/AIDS;
5. ograniczanie dostępności alkoholu oraz podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego;
6. wspieranie zatrudnienia socjalnego przez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej i klubów integracji społecznej;
7. pomoc społeczna osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętym ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego.

Poza osobami uzależnionymi i zagrożonymi uzależnieniem adresatami działań realizowanych w ramach Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2022-2025 byli dorośli członkowie rodzin obciążonych problemami wynikającymi z używania substancji psychoaktywnych lub uzależnienia ich bliskich, w tym osoby będące z osobą nadużywającą lub uzależnioną w bliskiej relacji, której konsekwencją jest tzw. współuzależnienie oraz osoby z syndromem Dorosłych Dzieci Alkoholików – doświadczające problemów w dorosłym życiu z powodu wychowywania się w rodzinie z problemem alkoholowym.

W Ośrodku Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień w Inowrocławiu osoby doświadczające przemocy domowej uzyskiwały informacje m. in. na temat mechanizmów przemocy, miejsc pomocy, obowiązujących procedur i przepisów prawa. Sprawcy przemocy poznawali konsekwencje jej stosowania oraz uczyli się radzenia sobie ze złością i agresją.

Oferta Ośrodka Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień w Inowrocławiu była skierowana także do młodzieży w kryzysie dojrzewania, w tym uzależnionej lub zagrożonej uzależnieniem od substancji psychoaktywnych i zachowań, z zaburzeniami nastroju, depresją, zaburzeniami jedzenia i dokonującej samookaleczeń. Programy adresowane do młodzieży uwzględniały specyfikę wieku rozwojowego oraz poczucie przynależności i uczestniczenie młodzieży w grupach rówieśniczych.

Udzielano także pomocy rodzinom i parom w kryzysie nie związanym z uzależnieniem.

Dzieci i młodzież z rodzin dysfunkcyjnych (w których występowały także problemy uzależnień lub przemocy domowej), zaniedbane wychowawczo, narażone na podejmowanie zachowań ryzykownych objęte były programem opiekuńczo-wychowawczym i socjoterapeutycznym

w placówkach wsparcia dziennego prowadzonych przez Ośrodek Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień.

Adresatami działań profilaktycznych (odpowiednio do stopnia ryzyka) były:

- całe grupy, populacje (profilaktyka uniwersalna, której celem było promowanie zdrowego i bezpiecznego stylu życia oraz zapobieganie zachowaniom ryzykownym),
- jednostki i grupy zwiększonego ryzyka, ze względu na swoją sytuację społeczną, rodzinną, środowiskową, uwarunkowania biologiczne narażone na większe od przeciętnego ryzyko wystąpienia problemów wynikających z używania substancji psychoaktywnych, uzależnień behawioralnych (profilaktyka selektywna umożliwiająca odbiorcom wycofanie się z zachowań ryzykownych),
- jednostki i grupy wysokiego ryzyka, z problemami wynikającymi z używania substancji psychoaktywnych, uzależnień behawioralnych (profilaktyka wskazująca, której celem było przeciwdziałanie pogłębianiu się procesu chorobowego i degradacji społecznej odbiorców oraz umożliwienie im powrotu do normalnego życia w społeczeństwie).

W 2023 r. w ramach Programu zrealizowano następujące działania:

- 1) konsultacje i poradnictwo,
- 2) programy psychoterapii indywidualnej,
- 3) terapia grupowa,
- 4) program wspierania osób uzależnionych po ukończonych programach terapii podstawowej i pogłębionej,
- 5) program ograniczania picia alkoholu kierowany do osób pijących alkohol w sposób ryzykowny lub szkodliwy, którego celem jest wypracowanie bezpieczniejszego modelu używania alkoholu,
- 6) program pomocy i wsparcia psychologicznego,
- 7) warsztaty umiejętności i treningi,
- 8) program terapii dla młodzieży,
- 9) współpraca z placówkami leczenia odwykowego,
- 10) prowadzenie punktów informacyjno-konsultacyjnych,
- 11) pomoc prawna,
- 12) prowadzenie świetlic socjoterapeutycznych,
- 13) działalność informacyjno-edukacyjna i interwencyjno-motywuująca Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- 14) program psychoedukacyjny dla rodziców,

- 15) programy z zakresu profilaktyki uniwersalnej i selektywnej:
 - warsztaty profilaktyczne w szkołach,
 - programy interwencyjne,
 - programy informacyjno-edukacyjne,
 - programy socjoterapeutyczne,
 - programy alternatywne (z uwzględnieniem pozalekcyjnych zajęć sportowych, realizowane w czasie wolnym od nauki),
- 16) akcje i kampanie profilaktyczne,
- 17) działania na rzecz bezpieczeństwa ruchu drogowego,
- 18) prowadzenie edukacji publicznej,
- 19) współpraca z instytucjami, stowarzyszeniami i osobami fizycznymi,
- 20) upowszechnianie materiałów edukacyjnych,
- 21) pomoc społeczna osobom uzależnionym i ich rodzinom udzielona przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Inowrocławiu,
- 22) doskonalenie zawodowe pracowników,
- 23) organizacja i finansowanie superwizji klinicznej pracowników.

W okresie sprawozdawczym w szkołach prowadzono działalność wychowawczą, edukacyjną, informacyjną i profilaktyczną zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 22 ust. 3 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii – rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii.

Wskaźniki efektywności programu:

- 1) liczba podmiotów zaangażowanych w realizację zadań Programu – 49;
- 2) liczba miejsc pomocy dla osób z problemami uzależnień i przemocy domowej oraz ich rodzin (instytucje, placówki leczenia odwykowego, ruchy abstynenckie) – 37;
- 3) liczba zrealizowanych programów profilaktycznych, terapeutycznych, wspierających i reintegracyjnych – 18;
- 4) liczba osób uczestniczących w projektowaniu i wdrażaniu programów – 240;
- 5) liczba osób uczestniczących w programach profilaktycznych, terapeutycznych, wspierających i reintegracyjnych – 14378;
- 6) liczba osób objętych opieką terapeutyczną, leczniczą, psychologiczną, psychiatryczną, rehabilitacyjną i reintegracyjną – 445;

- 7) liczba osób doświadczających przemocy objęta opieką – 229;
- 8) liczba dzieci i młodzieży objętych pomocą – 9136;
- 9) liczba osób, które w związku z nadużywaniem alkoholu powodowały rozkład życia rodzinnego, demoralizację małoletnich, uchylały się od obowiązku zaspokajania potrzeb rodziny albo systematycznie zakłócały spokój lub porządek publiczny, które zostały skierowane do Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych – 61;
- 10) liczba osób przeszkolonych do rozwiązywania problemów z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień oraz przemocy domowej – 57;
- 11) wysokość środków finansowych wydatkowanych na pomoc osobom z problemami uzależnień i przemocy domowej – 2123301,64 zł.

Zespół terapeutyczny, profilaktyki problemowej i szkoleń, pomoc psychologiczna

Zespół terapeutyczny, profilaktyki problemowej i szkoleń oraz psycholog kliniczny udzielali mieszkańcom Inowrocławia poradnictwa i konsultacji, pomocy psychoterapeutycznej oraz pomocy psychospołecznej.

W okresie od 1 stycznia 2023 r. do 31 grudnia 2023 r. z pomocy skorzystało 388 osób – 194 kobiety i 194 mężczyzn, w tym 17 osób nieletnich (11 kobiet i 6 mężczyzn). Ogółem terapeuci przeprowadzili 1935 sesji oraz spotkań indywidualnych i grupowych, odpowiednio: 1746 i 189.

Formy pomocy

Z poradnictwa i konsultacji skorzystało 145 osób (79 kobiet i 66 mężczyzn, w tym 10 nieletnich – 7 kobiet i 3 mężczyzn), odbyło się 295 spotkań. W 1266 sesjach terapii indywidualnej z terapeutami uzależnień i specjalistą ds. przemocy wzięło udział 86 osób (29 kobiet i 57 mężczyzn, w tym 5 nieletnich – 3 kobiety i 2 mężczyzn), w terapii grupowej 85 osób – w większości mężczyźni – 58 i 27 kobiet, w terapii rodzinnej i terapii par 6 osób – w 25 spotkaniach uczestniczyli 3 kobiety i 3 mężczyźni. Z pomocy psychologicznej skorzystało 66 osób, głównie kobiety – 56 i 10 mężczyzn, w tym 2 nieletnich (1 kobieta i 1 mężczyzna) w trakcie 160 sesji i spotkań.

W okresie sprawozdawczym najwięcej osób – 51, w tym 8 kobiet i 43 mężczyzn – wzięło udział w 46 spotkaniach grupy edukacyjnej. Celem zajęć było zdobywanie wiedzy na temat mechanizmów uzależnienia, w tym nauka odmawiania, zdobywanie wiedzy na temat wpływu uzależnienia na życie rodzinne i inne obszary funkcjonowania społecznego, autodiagnoza i identyfikacja z problemem. Ponadto spotkania grupowe stwarzały okazję do nawiązywania relacji interpersonalnych i trenowania bycia z innymi na trzeźwo.

W 51 zajęciach grupy zadaniowej uczestniczyło 17 osób (2 kobiety i 15 mężczyzn). Zadania

realizowane przez uczestników wynikały z Indywidualnych Programów Terapii, opracowywanych z terapeutą prowadzącym. Celem spotkań była praca nad destrukcją w różnych obszarach życia, rozbijanie psychologicznych mechanizmów uzależnienia, uzyskanie wsparcia od innych, autodiagnoza w zakresie funkcjonowania w relacjach społecznych, zapobieganie nawrotom.

W treningu relaksacyjnym z elementami uważności, którego celem było nabycie wiedzy na temat stresu i jego wpływu na organizm, trenowanie bycia w stanie relaksu, nabycie umiejętności rozluźniania mięśni i odreagowywania napięć, doświadczanie uważnej obecności w bieżącej chwili, poznanie ćwiczeń opierających się na świadomej pracy z oddechem, wzięło udział 11 kobiet (90 spotkań).

W 2 spotkaniach grupy wsparcia dla osób w kryzysie życiowym uczestniczyło 6 kobiet.

Kategorie pomocy

Najliczniejsze grupy odbiorców stanowiły:

- osoby uzależnione od alkoholu i narkotyków (196, w tym 8 nieletnich),
- osoby współuzależnione (32),
- osoby z zaburzeniami nastroju i osobowości (61).

Mniej licznie korzystali z pomocy:

- członkowie rodzin pragnący podjąć interwencję wobec osoby uzależnionej (24),
- rodzice z problemami wychowawczymi (20),
- dorośli z problemami w relacjach rodzinnych innymi niż uzależnienie (7),
- osoby z syndromem Dorosłych Dzieci Alkoholików (9),
- dzieci i młodzież (7 – z problemami innymi niż uzależnienie, nadużywanie i przemoc),
- osoby doznające przemocy domowej (6, w tym 1 nieletnia),
- osoby stosujące przemoc domową (2),
- osoby nadużywające substancji psychoaktywnych (1 osoba nieletnia).

Skierowania na oddziały detoksykacyjne oraz stacjonarne leczenie odwykowe lub psychiatryczne w okresie od 1 stycznia 2023 r. do 31 grudnia 2023 r.

Na oddziały detoksykacyjne oraz stacjonarne leczenie odwykowe lub psychiatryczne skierowanych zostało 11 osób. Wskazaniem do takiej formy leczenia był zły stan psychosomatyczny, brak umiejętności dotrzymywania warunków kontraktu terapeutycznego w trybie ambulatoryjnym (głównie przez łamanie abstynencji), konieczność równoczesnego do psychoterapii leczenia psychiatrycznego. Placówki, do których wystawiono skierowania, to: Wojewódzki Szpital dla Nerwowo i Psychicznie Chorych w Świeciu (3 osoby), Samodzielny

Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Radziejowie (1 osoba), Wojewódzki Szpital dla Nerwowo i Psychiczenie Chorych „Dziekanka” w Gnieźnie (1 osoba), Szpital Uniwersytecki nr 1 im. dr. Antoniego Jurasza w Bydgoszczy (1 osoba), Ośrodek Rehabilitacji Uzależnień i Podwójnej Diagnozy w Otwocku (1 osoba), Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Przychodnia Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia „de Etoh” w Inowrocławiu (1 osoba), Kujawski Ośrodek Rehabilitacji i Terapii KORT w Inowrocławiu (2 osoby), Młodzieżowy Ośrodek Terapii Uzależnień w Częstochowie (1 osoba).

Tabela nr 1: skierowania na oddziały detoksykacyjne oraz stacjonarne leczenie odwykowe lub psychiatryczne w okresie od 1 stycznia 2023 r. do 31 grudnia 2023 r.

Lp.	Placówki, do których wystawiono skierowania	Liczba pacjentów
1.	Wojewódzki Szpital dla Nerwowo i Psychiczenie Chorych w Świeciu – Oddział Terapii Uzależnień, Oddział Leczenia Zespołów Abstynencyjnych po Substancjach Psychoaktywnych	3
2.	Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Radziejowie – Oddział Terapii Uzależnienia od Alkoholu, Oddział Leczenia Alkoholowych Zespołów Abstynencyjnych	1
3.	Wojewódzki Szpital dla Nerwowo i Psychiczenie Chorych „Dziekanka” w Gnieźnie – Oddział Detoksykacyjny dla uzależnionych od alkoholu, Oddział Leczenia Uzależnień	1
4.	Szpital Uniwersytecki nr 1 im. dr. Antoniego Jurasza w Bydgoszczy – Psychiatryczna Izba Przyjęć	1
5.	Ośrodek Rehabilitacji Uzależnień i Podwójnej Diagnozy w Otwocku	1
6.	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Przychodnia Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia „de Etoh” w Inowrocławiu	1
7.	Kujawski Ośrodek Rehabilitacji i Terapii KORT w Inowrocławiu	2
8.	Młodzieżowy Ośrodek Terapii Uzależnień w Częstochowie	1
Ogółem		11

Źródło: opracowanie własne

Punkt informacyjno-konsultacyjny dla osób z problemami uzależnień i ich rodzin oraz osób dotkniętych przemocą w rodzinie

W Punkcie informacyjno-konsultacyjnym dla osób z problemami uzależnień i ich rodzin oraz osób dotkniętych przemocą w rodzinie udzielano wsparcia i informacji oraz konsultacji i porad profilaktycznych, psychologicznych, socjalnych, prawnych.

Z pomocy pracowników Zespołu terapeutycznego w punkcie informacyjno-konsultacyjnym skorzystało 295 osób, w tym 183 kobiety i 112 mężczyzn. Głównymi tematami rozmów były: problem alkoholowy lub narkotykowy bliskiej osoby (146 osób – 63 kobiety i 83 mężczyzn), współuzależnienie (29 osób – 28 kobiet i 1 mężczyzna), przemoc domowa (15 kobiet), psychoterapia Dorosłych Dzieci Alkoholików (15 osób – 14 kobiet i 1 mężczyzna), terapia par (20 osób – 14 kobiet i 6 mężczyzn), problemy wychowawcze (30 osób – 23 kobiety i 7 mężczyzn), uzależnienie od hazardu (13 mężczyzn), depresja (28 osób – 27 kobiet i 1 mężczyzna)¹. Zainteresowani pytali głównie o formy i metody leczenia oraz placówki, w których mogliby uzyskać pomoc.

Tabela nr 2: Punkt informacyjno-konsultacyjny dla osób z problemami uzależnień i ich rodzin oraz osób dotkniętych przemocą w rodzinie w okresie od 1 stycznia 2023 r. do 31 grudnia 2023 r.

Kategoria	Ogółem	Kobieta	Mężczyzna
alkohol	99	44	55
alkohol + przemoc	1	1	0
narkotyki, dopalacze	46	18	28
współuzależnienie	29	28	1
hazard	13	0	13
depresja	28	27	1
terapia par, rodzinna	20	14	6
przemoc	14	14	0
syndrom Dorosłych Dzieci Alkoholików	15	14	1
rodzice małoletnich dzieci	30	23	7
Razem	295	183	112

Źródło: opracowanie własne

¹ W przypadku 1 osoby konsultacja dotyczyła problemu alkoholowego bliskiej osoby i przemocy.

Pomoc prawna

W okresie od 1 stycznia 2023 r. do 31 grudnia 2023 r. w Ośrodku Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień w Inowrocławiu przy ul. Toruńskiej 26 i przy ul. Słonecznej 20 w Punkcie informacyjno-konsultacyjnym dla osób z problemami uzależnień i ich rodzin oraz osób dotkniętych przemocą w rodzinie udzielono pomocy prawnej w 94 przypadkach. O pomoc prawną zwracały się (53 razy) kobiety – żony, partnerki lub matki alkoholików bądź narkomanów. Z pomocy prawnej skorzystało także 41 mężczyzn.

W 2023 r. przygotowano projekty zarówno pism procesowych w sprawach sądowych, jak i pism pozasądowych, w tym:

- 1) 2 pozwy o alimenty;
- 2) 2 odpowiedzi na wniosek o pozbawienie władzy rodzicielskiej;
- 3) 2 pozwy o rozwód z orzeczeniem o winie pozwanego;
- 4) 2 wnioski o wydanie zaświadczenia, że nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym został uznany za doręczony;
- 5) 2 wnioski o informację, czy w sprawie wydania nakazu zapłaty miało miejsce tzw. doręczenie zastępcze;
- 6) 2 skargi na orzeczenie referendarza o nadaniu klauzuli wykonalności;
- 7) 2 zażalenia dłużnika na postanowienie o nadaniu klauzuli wykonalności;
- 8) 2 odpowiedzi na wezwanie do zapłaty;
- 9) 2 wnioski o zawieszenie postępowania egzekucyjnego;
- 10) 2 wnioski o zwolnienie z zajęcia emerytury;
- 11) 2 wnioski o ściganie sprawcy kradzieży popełnionej na szkodę osoby najbliższej;
- 12) wniosek o ograniczenie władzy rodzicielskiej;
- 13) wniosek o orzeczenie, że stałym miejscem zamieszkania małoletniej będzie miejsce zamieszkania jej matki;
- 14) odpowiedź na wniosek o zakaz kontaktów i na wniosek o zabezpieczenie;
- 15) wniosek przedstawiciela ustawowego o zatwierdzenie ugody zawartej przed mediatorem;
- 16) pozew o podwyższenie alimentów;
- 17) ugoda w sprawie alimentów;
- 18) przedsądowe wezwanie do zapłaty;
- 19) odpowiedź na wezwanie do zapłaty;
- 20) wniosek o wypłatę wyrównania emerytury;
- 21) wniosek o przyznanie renty z tytułu niezdolności do pracy w drodze wyjątku;
- 22) odwołanie od orzeczenia o stopniu niepełnosprawności;

- 23) wniosek o ponowne rozpoznanie wniosku o wypłatę odszkodowania;
- 24) wniosek o informację, jakie kwoty i w jakich terminach zostały przekazane wierzycielowi w postępowaniu egzekucyjnym;
- 25) wniosek o sporządzenie i doręczenie kserokopii dokumentów zgromadzonych w postępowaniach egzekucyjnych;
- 26) wniosek o udzielenie informacji w sprawie sądowego stwierdzenia nabycia spadku;
- 27) wniosek o przywrócenie terminu do złożenia wniosku o sporządzenie uzasadnienia wyroku;
- 28) wniosek o przeprowadzenie rozprawy w nieobecności powódki;
- 29) wniosek o zwolnienie powódki od kosztów sądowych;
- 30) wniosek o zasądzenie kosztów procesu;
- 31) oświadczenie o stanie rodzinnym, majątku, dochodach i źródłach utrzymania;
- 32) pismo w sprawie cofnięcia pozwu;
- 33) wniosek o zatarcie skazania;
- 34) wniosek o zmianę osoby obrońcy wyznaczonego z urzędu;
- 35) zawiadomienie o popełnieniu przestępstwa tzw. kradzieży tożsamości;
- 36) wniosek o zastosowanie dozoru Policji;
- 37) wniosek o zakaz zbliżania się do osób doświadczających przemocy i kontaktowania się z nimi;
- 38) wniosek o wyznaczenie obrońcy z urzędu.

Ustnie udzielone porady prawne dotyczyły m.in.:

- przesłanek i konsekwencji orzeczenia rozwodu,
- przesłanek i konsekwencji ustanowienia rozdzielności majątkowej między małżonkami,
- zasad podziału majątku po ustaniu wspólności majątkowej małżeńskiej,
- obowiązku alimentacyjnego rodziców wobec dzieci,
- obowiązku alimentacyjnego wobec byłego małżonka,
- przesłanek obniżenia alimentów,
- przesłanek podwyższenia alimentów,
- przesłanek zniesienia obowiązku alimentacyjnego,
- przesłanek pozbawienia władzy rodzicielskiej,
- przesłanek ograniczenia władzy rodzicielskiej,
- sposobów ograniczenia władzy rodzicielskiej,
- zasad ustalania kontaktów z dzieckiem lub wnukiem,

- dziedziczenia ustawowego i testamentowego,
- sposobu stwierdzania nabycia spadku,
- zasad sporządzania testamentu i rodzajów testamentu,
- odwołania testamentu,
- odpowiedzialności spadkobiercy za długi spadkodawcy,
- spisu inwentarza spadku i wykazu inwentarza spadku,
- sposobu i zasadności odrzucenia spadku,
- przesłanek wydziedziczenia,
- zachowku,
- zasad działu spadku,
- znamion przestępstwa kradzieży,
- znamion przestępstwa tzw. kradzieży tożsamości,
- znamion przestępstwa bezprawnego uzyskania informacji,
- zawiadomienia o wszczęciu postępowania karnego,
- orzeczenia zakazu zajmowania określonego stanowiska lub wykonywania określonego zawodu,
- zatarcia skazania,
- konsekwencji prawnych orzeczenia zakazu zbliżania się do określonej osoby,
- zasad najmu socjalnego,
- przesłanek i zasad eksmisji, w tym eksmisji w trybie art. 11a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej,
- przesłanek wymeldowania z lokalu mieszkalnego,
- zasad i konsekwencji przedawnienia roszczenia,
- zasad zniesienia współwłasności rzeczy,
- upadłości konsumenckiej,
- przesłanek orzeczenia przymusowego leczenia odwykowego,
- zasad poddania leczeniu psychiatrycznemu,
- ustanowienia kuratora dla osoby nieznanej z miejsca pobytu,
- przesłanek zwolnienia od kosztów sądowych,
- zasad ponoszenia i sposobów wnoszenia opłat sądowych,
- zasad występowania pełnomocnika w postępowaniu sądowym,
- ustanowienia pełnomocnika z urzędu,

- zasad i konsekwencji mediacji,
- konsekwencji cofnięcia pozwu,
- zatwierdzenia ugody pozasądowej,
- ustanowienia obrońcy z urzędu,
- prawa strony do wglądu w akta sprawy sądowej,
- renty rodzinnej,
- renty z tytułu niezdolności do pracy,
- świadczenia rodzicielskiego,
- zasiłku dla bezrobotnych,
- zasiłku stałego,
- ustalenia stopnia niepełnosprawności,
- uprawnień osoby niepełnosprawnej,
- rozwiązania stosunku pracy bez wypowiedzenia,
- zatrudnienia emeryta,
- umów darowizny, pożyczki, dożywocia,
- postępowania egzekucyjnego w sprawie o zapłatę,
- zasad i wysokości potrąceń z wynagrodzenia za pracę, emerytury, renty,
- egzekucji należności wypłaconych z funduszu alimentacyjnego,
- zasad ograniczenia egzekucji,
- przesłanek zawieszenia egzekucji,
- zasad dochodzenia odszkodowania od ubezpieczyciela,
- zasad dochodzenia odszkodowania i zadośćuczynienia od sprawcy wypadku komunikacyjnego,
- opieki długoterminowej w domu pomocy społecznej lub zakładzie opiekuńczo-leczniczym.

Miejskie Świetlice Socjoterapeutyczne dla Dzieci

Głównym celem działania Miejskich Świetlic Socjoterapeutycznych było zapobieganie wykluczeniu społecznemu dzieci i młodzieży oraz zapewnienie pomocy rodzicom mającym trudności w wychowaniu dzieci.

Oferta placówek wsparcia dziennego prowadzonych przez Ośrodek Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień w Inowrocławiu była skierowana do dzieci i młodzieży z terenu miasta. Działania podejmowane w Miejskich Świetlicach

Socjoterapeutycznych dla Dzieci skupiały się wokół sfery opiekuńczej, edukacyjnej i wychowawczej (pokonywanie trudności w nauce, rozwijanie zainteresowań i uzdolnień, organizowanie czasu wolnego), obejmowały także prowadzenie programu socjoterapeutycznego. Zadanie placówek polegało przede wszystkim na wspieraniu rodziny w procesie przygotowywania dzieci i młodzieży do samodzielnego życia oraz kształtowania właściwych postaw społecznych poprzez objęcie ich w czasie wolnym od zajęć szkolnych opieką, a także zajęciami edukacyjnymi i profilaktycznymi.

Organizacja pracy w świetlicach

W okresie od 1 stycznia 2023 r. do 31 grudnia 2023 r. Ośrodek Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień w Inowrocławiu prowadził cztery Miejskie Świetlice Socjoterapeutyczne dla Dzieci zlokalizowane w różnych częściach miasta:

- „Świetlik” – ul. Poznańska 2,
- „Motylek” – ul. Słoneczna 20,
- „Tygrysek” – ul. Armii Krajowej 16,
- „Kasztanek” – ul. Macieja Wierzbńskiego 11.

Każda świetlica dysponowała maksymalnie 25 miejscami dla dzieci i młodzieży. Podczas zajęć pod opieką jednego wychowawcy w tym samym czasie mogło przebywać nie więcej niż 15 osób. Podopiecznymi świetlic byli dzieci i młodzież uczęszczający do inowrocławskich przedszkoli, szkół podstawowych i ponadpodstawowych. Z oferty trzech świetlic („Motylek”, „Tygrysek”, „Świetlik”) korzystali: 6-latki odbywający przygotowanie przedszkolne oraz uczniowie klas 1 – 6 ze szkół podstawowych, natomiast do uczniów klas 7 – 8 oraz uczniów ze szkół ponadpodstawowych skierowana była oferta świetlicy „Kasztanek”. Dzieci i młodzież przyjmowani byli do placówek na wniosek i za zgodą rodziców. Potrzebę zapisania dziecka do świetlicy zgłaszali także pracownicy socjalni Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, pedagodzy szkolni, asystenci rodziny i kuratorzy.

W dniach, w których odbywały się zajęcia dydaktyczno-wychowawcze w szkołach, świetlice działały w godzinach od 14.00 do 19.00 – praca odbywała się według ustalonego planu:

- 14.00 – 16.00 – odrabianie zadań domowych, praca nad wyrównaniem zaległości szkolnych,
- 16.00 – 17.00 – posiłek,
- 17.00 – 19.00 – zajęcia specjalistyczne.

W czasie ferii zimowych i zajęć wakacyjnych świetlice funkcjonowały w godzinach od 10.00 do 15.00.

Dane statystyczne

Od 1 stycznia 2023 r. do 31 grudnia 2023 r. z oferty świetlic skorzystało 143 dzieci, w tym 78 dziewcząt i 65 chłopców: wychowankowie przedszkoli (10 osób, w tym 7 dziewcząt i 3 chłopców), uczniowie szkół podstawowych (118 osób, w tym 62 dziewczęta i 56 chłopców) oraz szkół ponadpodstawowych (15 osób, w tym 9 dziewcząt i 6 chłopców).

Potrzebę zapisania dzieci do świetlicy sygnalizowali głównie rodzice i opiekunowie prawni (118 osób). Osobami kierującymi dzieci do świetlic byli także pedagodzy szkolni (8 skierowań), pracownicy socjalni Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Inowrocławiu (7 skierowań), kuratorzy (6 skierowań), asystenci rodziny (3 skierowania). Jedno dziecko zostało skierowane do świetlicy na wniosek sądu.

Dzieci i młodzież trafiali do świetlic przede wszystkim z powodu trudności w nauce (107 przypadków), złej sytuacji materialnej rodziny (26 przypadków), problemów alkoholowych w rodzinie (11 przypadków) i przemocy domowej (4 przypadki). Dla rodziców duże znaczenie miał fakt zapewnienia opieki dzieciom (34 przypadki), wsparcie w rozwiązywaniu problemów emocjonalnych dzieci (22 przypadki), możliwość udziału w zajęciach dodatkowych (21 przypadków) oraz kontakt z rówieśnikami (20 przypadków).

Zajęcia realizowane w świetlicach

W okresie sprawozdawczym w Miejskich Świetlicach Socjoterapeutycznych dla Dzieci prowadzone były następujące zajęcia:

1) socjoterapia

Zajęcia realizowano w oparciu o program pracy socjoterapeutycznej „Jesteśmy razem”, który został przygotowany przez wychowawców – socjoterapeutów pracujących w świetlicach i dostosowany do potrzeb odbiorców. Treść programu została podzielona na osiem bloków tematycznych, w ramach których realizowane były poszczególne zajęcia („Integracja”, „Jaki jestem?”, „Świat emocji”, „Ja w grupie”, „Sztuka porozumiewania się”, „Przemoc”, „Profilaktyka”, „Zakończenie procesu grupowego”).

Zajęcia były skierowane przede wszystkim do dzieci i młodzieży, u których zaburzenia zachowania znacznie utrudniały kontakty społeczne i były przyczyną niepowodzeń szkolnych, problemów emocjonalnych. Oddziaływanie terapeutyczne polegające na wykorzystaniu wpływu środowiska społecznego, pozytywnego oddziaływania grupy i interakcji społecznych miało za zadanie wspomagać dzieci i młodzież w rozwoju i rozumieniu rzeczywistości, kształtować pożądane społecznie schematy zachowań, łagodzić napięcia emocjonalne.

Wykorzystano zróżnicowane metody i techniki pracy z dzieckiem; dostosowane do potrzeb określonej grupy i jednostki, które umożliwiły osiągnięcie pożądaných rezultatów.

Uczestnicy zajęć socjoterapeutycznych mieli możliwość poznać sposoby radzenia sobie w trudnych sytuacjach oraz reagowania w sytuacjach kryzysowych. Zdobywali wiedzę i umiejętności niezbędne do rozwiązywania konfliktów, radzenia sobie z trudnymi emocjami w sposób bezpieczny dla siebie i otoczenia. Dzięki aktywnym metodom warsztatowym poznali swoje mocne strony, rozwijali umiejętności interpersonalne pozwalające na satysfakcjonujące kontakty z rówieśnikami i dorosłymi.

W ramach programu zrealizowano także zajęcia edukacyjno-informacyjne w zakresie profilaktyki uzależnień.

2) logopedia

Zajęcia logopedyczne prowadzone były w trzech świetlicach („Świetlik”, „Motylek”, „Tygrysek”). W okresie sprawozdawczym skorzystało z nich 28 osób. Działania podejmowane przez logopedę w pracy z podopiecznymi zmierzały do usunięcia lub zminimalizowania zaburzeń artykulacyjnych. Obejmowały profilaktykę (zajęcia grupowe) oraz terapię logopedyczną (zajęcia w małych zespołach, parach lub indywidualne). Często logoterapia była kontynuacją wcześniej podjętej terapii szkolnej lub jej uzupełnieniem, zdarzało się jednak, że stanowiła jedyną dostępną dzieciom formę ćwiczeń korygujących mowę. W niektórych przypadkach rodzice dzieci uzyskali od prowadzącej zajęcia informacje i porady dotyczące możliwości pomocy dziecku i kontynuacji ćwiczeń w domu.

3) zajęcia modelarskie

Zajęcia modelarskie odbywały się we wszystkich świetlicach. Ich głównym celem było rozwijanie wyobraźni, kreatywności, aktywności twórczej dzieci i młodzieży oraz umiejętności współpracy. Ponadto prowadzący zajęcia wdrażał przestrzeganie zasad bezpieczeństwa w trakcie pracy, wzbogacał wiedzę historyczną i techniczną uczestników zajęć.

4) zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze

Zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze realizowano w trzech świetlicach („Świetlik”, „Motylek”, „Tygrysek”). Praca z dziećmi prowadzona była głównie w oparciu o program własny reedukatora „Trening językowy jako sposób na pokonywanie trudności w nauce w przypadku zaburzeń percepcyjnych” oraz książkę Janiny Mickiewicz „Ćwiczenia ułatwiające naukę czytania i pisanie dla uczniów klas młodszych”, stanowiące uzupełnienie zajęć polegających na opanowaniu niezrozumiałych lub nieutrwalonych treści programowych.

Celem zajęć było m.in.:

- stopniowe usuwanie przyczyn trudności w uczeniu się (związanych z uwarunkowaniami środowiskowymi, dydaktyczno-wychowawczymi),
- zlikwidowanie lub skompensowanie stwierdzonych niedoborów w rozwoju psychoruchowym dzieci (poprzez ćwiczenia usprawniające, wzbogacanie słownika dzieci),
- rozwijanie zdolności koncentracji,
- opanowanie przez dzieci wiedzy i umiejętności niezbędnych na dalszym etapie kształcenia,
- niwelowanie napięć emocjonalnych,
- wzmacnianie poczucia własnej wartości uczestników zajęć.

5) korepetycje

Korepetycje prowadzono w świetlicy „Kasztanek” z zakresu matematyki, fizyki i chemii. Celem tych zajęć było powtórzenie i utrwalenie bieżącego materiału i podstaw przedmiotu, pomoc w wyrównaniu zaległości szkolnych oraz wsparcie w wykonywaniu zadań domowych. W korepetycjach uczestniczyli wszyscy podopieczni placówki. Prowadzący zajęcia motywował ich także do działania i samorozwoju, uczył samodzielnego opanowywania materiału.

6) zajęcia z wychowania fizycznego, basen

Od stycznia do czerwca 2023 r. zajęcia sportowe odbywały się we wszystkich świetlicach, od września do grudnia 2023 r. – w świetlicach „Kasztanek” i „Tygrysek”. Ich głównym celem było oddziaływanie wychowawcze poprzez wdrożenie podopiecznych do przestrzegania zasad współżycia zespołowego, kształtowanie samodyscypliny, zachęcanie do aktywności fizycznej. Zajęcia prowadzone były głównie w formie gier zespołowych i zabaw rekreacyjnych. Wprowadzono także elementy gimnastyki i lekkoatletyki.

Poszczególne grupy świetlicowe uczestniczyły także w zajęciach na basenie.

7) arteterapia

Zajęcia plastyczne odbywały się we wszystkich świetlicach. Formy oraz techniki pracy dostosowywano do wieku i możliwości dzieci. Celem zajęć plastycznych było kształtowanie kreatywnego myślenia, wrażliwości, wyobraźni, rozbudzanie ekspresji twórczej dzieci oraz poznanie i stosowanie różnych technik (kolaż, rysowanie, malowanie, frotaż – odciskanie faktur na papierze, prace przestrzenne) i materiałów plastycznych. Ponadto zajęcia usprawniały manualnie uczestników oraz integrowały ich i wzmacniały ich poczucie własnej wartości.

8) muzykoterapia

Od stycznia do czerwca 2023 r. zajęcia muzyczne odbywały się we wszystkich świetlicach, od września do grudnia 2023 r. – w świetlicach „Motylek” oraz „Świetlik”. Ich głównym celem było kształtowanie rozwoju emocjonalnego, intelektualnego i społecznego uczestników. W zależności od potrzeb zajęcia wyciszały, uspokajały, rozluźniały dzieci lub je aktywowały. Wykorzystywano różnorodne gatunki muzyki. Formy ekspresyjne (śpiew, ruch, gra na instrumentach) były dla dzieci bardziej atrakcyjne niż percepcyjne (słuchanie muzyki). Gry i zabawy umożliwiały odreagowanie napięć i rozładowanie negatywnych emocji, integrowały grupę, kształtowały umiejętność komunikacji. Podczas zajęć prowadzący przekazywał uczestnikom podstawową wiedzę muzyczną oraz przygotowywał ich do uczestnictwa w życiu kulturalnym.

9) zajęcia kulinarne

Zajęcia kulinarne prowadzone były regularnie przez wychowawcę w świetlicy „Kasztanek”. Ich celem było rozwijanie zainteresowań uczestników oraz nabycie przez młodzież umiejętności przyrządzania posiłków z zachowaniem higieny. Zajęcia kulinarne sprzyjały także rozwijaniu kreatywności, samodzielności i sprawności manualnej uczestników.

10) zajęcia z wychowawcą

Dostosowując się do harmonogramu pracy świetlic wychowawcy przygotowywali zajęcia i warsztaty plastyczne, relaksacyjne, zabawy ruchowe, quizy i konkursy oraz zajęcia tematyczne.

11) twórczość manualna (quilling – kreatywna praca z papierem, hafciarstwo, makrama – wiązanie sznurków, tworzenie biżuterii)

Zajęcia manualne odbywały się we wszystkich świetlicach. Ich celem było poznanie przez uczestników nowych form twórczości artystycznej oraz nabycie umiejętności przydatnych w codziennym życiu.

Ćwicząc zdolności manualne i koordynację wzrokowo-ruchową dzieci rozwijały także umiejętność współpracy w grupie, fantazję, dokładność, cierpliwość, poczucie estetyki i wytrwałość w wykonywaniu prac.

12) aktywność własna dzieci

Każdego dnia podopieczni mieli możliwość samodzielnego zagospodarowania części czasu spędzonego w świetlicy. Korzystali wówczas z materiałów dostępnych w placówce (np. gry planszowe, klocki, słomki konstrukcyjne, układanki magnetyczne, mozaiki, puzzle, gry logiczne, łamigłówki, zagadki, rebusy). W tym czasie wychowawcy mieli szansę prowadzić obserwację poszczególnych podopiecznych.

Wydarzenia w świetlicach

W okresie sprawozdawczym, zgodnie z rocznym harmonogramem pracy świetlic, miały miejsce następujące wydarzenia:

- bal karnawałowy,
- ferie zimowe (warsztaty kreatywne, zajęcia kulinarne, zajęcia na basenie, lokalne wycieczki),
- Konkurs Pięknego Czytania, czytania ze Zrozumieniem oraz Logicznego Myślenia,
- Potyczki Rodzinne,
- Dzień Dziecka (piknik),
- Bieg Patrolowy,
- „Nakarm kota oraz psisko – wesprzyj schronisko” – zbiórka karmy i akcesoriów dla zwierząt z inowrocławskiego schroniska,
- zbiórka karmy dla zwierząt podopiecznych stowarzyszenia „Różaland”,
- udział w kampanii „Unieś wzrok na realny świat”,
- wakacje w świetlicy (warsztaty kreatywne, zajęcia kulinarne, zajęcia na basenie, lokalne wycieczki, wyjście do kina),
- zabawa integracyjna „W krainie muzyki country”,
- Spartakiada Sportowa „Na sportowo w wesołym rytmie”,
- andrzejki,
- udział w akcji profilaktycznej „Bezpieczeństwo ze świętym mikołajem” w Hali Sportowo-Widowiskowej Łuczniczka w Bydgoszczy,
- mikołajki (przedstawienie „Dając dobro drugiemu, czynisz je sobie samemu”),
- udział w warsztatach świątecznych (plac przed Urzędem Marszałkowskim w Toruniu),
- spotkanie wigilijne,
- konkurs „Super-Świetliczak miesiąca” (tytuł, dyplom oraz nagroda przyznawane na podstawie frekwencji, zachowania oraz aktywności dzieci w świetlicy).

Aktywnie prowadzono fanpage świetlic, gdzie regularnie prezentowano aktywności podejmowane przez dzieci w świetlicy, zajęcia, warsztaty i uroczystości.

Kadra i wolontariat

W okresie sprawozdawczym w Miejskich Świetlicach Socjoterapeutycznych dla Dzieci zatrudnieni byli na etacie kierownik i 5 wychowawców. 3 wychowawców oraz kierownik posiadający wykształcenie w zakresie socjoterapii, poza codzienną pracą wynikającą

z porządku dnia, realizowali w świetlicach program socjoterapeutyczny. 1 wychowawca posiadał wykształcenie z zakresu terapii zajęciowej. Zajęcia specjalistyczne prowadzili specjaliści zatrudnieni na umowę zlecenie – 9 osób. Cały personel spełniał wymagania dotyczące osób zatrudnionych w placówkach wsparcia dziennego określone w ustawie z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

W razie potrzeby wychowawcy mogli korzystać z pomocy psychologa zatrudnionego w Ośrodku Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień.

Regularnie odbywały się też superwizje zespołu wychowawców, podczas których omawiano bieżące sprawy związane z funkcjonowaniem świetlic oraz pojawiające się trudności w pracy z podopiecznymi i ich rodzinami. Współpracując z superwizorem wychowawcy wspólnie rozwiązywali zaistniałe problemy, dzielili się obserwacjami oraz udzielali sobie wsparcia w trudnych sytuacjach.

Pracę świetlic wspomagał także wolontariusz – 1 osoba.

Miejskie Świetlice Socjoterapeutyczne dla Dzieci współpracowały także z uczelniami w zakresie odbywania praktyk zawodowych przez studentów. W roku sprawozdawczym praktyki odbyły 2 osoby – studenci Uniwersytetu WSB Merito w Toruniu oraz Uniwersytetu Adama Mickiewicza w Poznaniu.

Podsumowanie

Skuteczna pomoc dla rodziny przeżywającej trudności w opiekowaniu się i wychowywaniu dzieci oraz skuteczna ochrona dzieci były możliwe jedynie dzięki współpracy wszystkich osób, instytucji i organizacji pracujących z dziećmi i rodzicami (pracownicy socjalni, asystenci rodziny, kuratorzy, pedagodzy szkolni).

Realizując swoje zadania, każdy wychowawca świetlicy oraz specjalista prowadzący zajęcia podchodził w sposób indywidualny do podopiecznych, dostosowywał metody i techniki pracy do ich potrzeb i możliwości. Indywidualnego podejścia wymagały także kontakty z rodzicami uczestników zajęć.

Dzięki zaangażowaniu całego zespołu pracowników w 2023 r. w świetlicach odnotowano dużą frekwencję. Zapewniając dzieciom poczucie bezpieczeństwa i przynależności oraz zaspokajając ich potrzeby, placówki wsparcia dziennego prowadzone przez Ośrodek Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień w Inowrocławiu stanowiły istotne wsparcie i realną pomoc dla rodzin w potrzebie.

Działalność Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Inowrocławiu

W okresie sprawozdawczym działania określone w Programie wykonywane były także przez wyspecjalizowany podmiot odpowiedzialny za realizację przez gminę zadań w zakresie krzewienia trzeźwości – Miejską Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Inowrocławiu.

Czynności zmierzające do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego

W okresie od 1 stycznia 2023 r. do 31 grudnia 2023 r. do Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wpłynęło 81 wniosków z prośbą o skierowanie na leczenie osób, wobec których zachodziło podejrzenie o uzależnienie od alkoholu, z czego 6 wniosków dotyczyło osób wcześniej zgłoszonych, wobec których została wszczęta procedura.

Wnioskodawcami byli:

- członkowie rodzin – 32 wnioski,
- Komenda Powiatowa Policji w Inowrocławiu – 31 wniosków,
- kuratorzy Sądu Rejonowego w Inowrocławiu – 6 wniosków,
- Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej – 6 wniosków,
- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Inowrocławiu – 3 wnioski,
- Prokuratura Rejonowa w Inowrocławiu – 1 wniosek,
- Ośrodek Wspierania Dziecka i Rodziny w Inowrocławiu – 1 wniosek,
- wspólnota mieszkaniowa – 1 wniosek.

W okresie od 1 stycznia 2023 r. do 31 grudnia 2023 r. odbyły się 43 posiedzenia podkomisji w trzyosobowym składzie. Zaproszonych zostało 118 osób, wobec których wdrożono procedurę zobowiązania do leczenia odwykowego. Rozmowy motywacyjne zostały przeprowadzone z 60 osobami. W toku prowadzonych postępowań w 71 sprawach przeprowadzono rozmowy z członkami rodzin, osobami wspólnie zamieszkującymi bądź przedstawicielami innych instytucji (pracownicy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Inowrocławiu, dzielnicowi Komendy Powiatowej Policji w Inowrocławiu, kuratorzy Sądu Rejonowego w Inowrocławiu). Celem tych rozmów było ustalenie aktualnej sytuacji rodzinnej

oraz formułowanie wniosków dowodowych zgodnych z art. 24 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi².

W wyniku przeprowadzonych działań wobec osób, które zostały zaproszone na posiedzenia Komisji na koniec okresu sprawozdawczego:

- a) 17 osób kontynuowało terapię,
- b) w 15 sprawach zdecydowano skierować wnioski do Sądu Rejonowego w Inowrocławiu o zastosowanie leczenia odwykowego wobec osób, które nie podjęły dobrowolnego leczenia odwykowego,
- c) 2 osoby zostały skierowane do lekarzy biegłych sądowych w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu,
- d) 1 sprawa została zawieszona – osoba przebywała na leczeniu stacjonarnym,
- e) 15 osób zostanie zaproszonych na najbliższe posiedzenie Komisji,
- f) w 4 sprawach na posiedzenie Komisji zostaną zaproszeni członkowie rodzin bądź przedstawiciele instytucji,
- g) 4 sprawy zostaną rozpatrzone po otrzymaniu odpowiedzi na pisma skierowane do instytucji,
- h) 51 postępowań zakończono z uwagi na brak przesłanek ustawowych pozwalających na zobowiązanie do leczenia odwykowego,
- i) w 6 przypadkach postępowania zostały zakończone z uwagi na brak współpracy ze strony rodzin w formułowaniu wniosków dowodowych zgodnych z art. 24 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
- j) 3 postępowania zostały zakończone – śmierć uczestników postępowania.

Kierowanie na badanie przez biegłego w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu i wskazania rodzaju zakładu leczniczego

W okresie sprawozdawczym łącznie zlecono wykonanie 21 opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu, z których:

- 1 opinia została wykonana,
- 18 opinii nie zostało wykonanych, ponieważ osoby wezwane nie zgłosiły się na badanie,
- 2 opinie są w trakcie realizacji.

² Osoby, które w związku z nadużywaniem alkoholu powodują rozkład życia rodzinnego, demoralizację małoletnich, uchylają się od obowiązku zaspokajania potrzeb rodziny albo systematycznie zakłócają spokój lub porządek publiczny, kieruje się na badanie przez biegłego w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu i wskazania rodzaju zakładu leczniczego.

Składanie wniosku inicjującego postępowanie w sprawie poddania leczeniu odwykowemu

Komisja skierowała do Sądu Rejonowego w Inowrocławiu 4 wnioski o zobowiązanie do leczenia odwykowego osób, u których lekarze biegli sądowi stwierdzili uzależnienie od alkoholu, a które nie podjęły leczenia. W 2 przypadkach wnioski dotyczyły zobowiązania do leczenia odwykowego w systemie ambulatoryjnym, w 2 – w systemie stacjonarnym.

Skierowano również do Sądu Rejonowego w Inowrocławiu 12 wniosków o zobowiązanie do leczenia odwykowego osób, które nie podjęły leczenia odwykowego, jak również nie zgłosiły się do lekarzy biegłych sądowych w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu.

Dokonywanie kontroli przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu lub poza miejscem sprzedaży

Na podstawie art. 18 ust. 8 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi w okresie od 1 stycznia 2023 r. do 31 grudnia 2023 r. działając z upoważnienia Prezydenta Miasta Inowrocławia członkowie Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wraz z funkcjonariuszami straży miejskiej i policji przeprowadzili 6 akcji kontrolnych w punktach sprzedaży oraz punktach sprzedaży i podawania napojów alkoholowych na terenie Miasta Inowrocławia. Przedmiotem akcji, którą objęto łącznie 59 punktów, było przestrzeganie zasad i warunków korzystania z zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych.

W żadnym z kontrolowanych punktów nie stwierdzono naruszenia przepisu art. 15 ust. 1 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, czyli nie stwierdzono sprzedaży i podawania napojów alkoholowych osobom, których zachowanie wskazywało, że znajdowały się w stanie nietrzeźwości, osobom do lat 18, na kredyt lub pod zastaw.

Zgodnie z art. 13 ust. 2 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi w miejscach sprzedaży i podawania napojów alkoholowych powinna być uwidoczniiona informacja o szkodliwości spożywania alkoholu. W 10 z kontrolowanych punktów sprzedaży i podawania napojów alkoholowych postępowano wbrew temu przepisowi. Przeprowadzający kontrolę poinformowali o obowiązujących w tym zakresie przepisach.

Wydawanie opinii dotyczących zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu lub poza miejscem sprzedaży

W okresie sprawozdawczym członkowie podkomisji dokonali 1 pomiaru odległości w celu uzgodnienia wnioskowanej lokalizacji punktu sprzedaży i podawania napojów alkoholowych z uchwałą nr XLI/479/2018 Rady Miejskiej Inowrocławia z dnia 4 czerwca 2018 r. w sprawie

zasad usytuowania na terenie Miasta Inowrocławia miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych.

W okresie od 1 stycznia 2023 r. do 31 grudnia 2023 r. Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych podczas 22 posiedzeń wydała 260 opinii w formie postanowień, z których:

- a) 218 dotyczyło sprzedaży napojów alkoholowych, w tym:
 - zawierających do 4,5% alkoholu oraz piwa – 69 opinii,
 - zawierających powyżej 4,5% do 18% alkoholu (z wyjątkiem piwa) – 75 opinii,
 - zawierających powyżej 18% alkoholu – 74 opinii;
- b) 42 dotyczyły sprzedaży i podawania napojów alkoholowych, w tym:
 - zawierających do 4,5% alkoholu oraz piwa – 20 opinii,
 - zawierających powyżej 4,5% do 18% alkoholu (z wyjątkiem piwa) – 11 opinii,
 - zawierających powyżej 18% alkoholu – 11 opinii.

Program psychoedukacyjny dla rodziców

Celem programu było rozpoznanie i rozwiązywanie problemów emocjonalnych i wychowawczych rodziców przejawiających się w zaburzeniach zachowania i zaburzeniach emocjonalnych, kryzysach rozwojowych oraz problemach szkolnych ich dzieci.

Preferowaną przez uczestników programu formą zajęć były indywidualne konsultacje psychoedukacyjne. Tematyka spotkań obejmowała następujące zagadnienia:

- zaburzone i konfliktowe relacje między dziećmi i rodzicami,
- konflikty między rodzicami (dotyczące zasad wychowawczych, w związku z rozwodem),
- stany lękowe, zachowania aspołeczne i izolacyjne dzieci i młodzieży,
- zachowania buntownicze młodzieży,
- zachowania agresywne dzieci,
- stany depresyjne i przemęczenie rodziców,
- uzależnienie od substancji psychoaktywnych, uzależnienia behawioralne,
- przemoc domowa i przemoc rówieśnicza,
- psychoedukacja w zakresie starania się o status rodziny zastępczej, ustalania praw rodzicielskich.

W 2023 r. w ramach programu psychoedukacyjnego dla rodziców odbyło się 136 godzin konsultacji indywidualnych z 57 osobami, w tym 36 kobietami i 21 mężczyznami (20 par rodziców).

W okresie sprawozdawczym w programie uczestniczyło mniej ojców niż matek, co ma związek z realizacją zadań psychoedukacyjnych w formie konsultacji indywidualnych – indywidualny kontakt z psychologiem wydaje się być emocjonalnie trudniejszy dla mężczyzn.

Warsztaty w szkołach

Zajęcia warsztatowe były realizowane w szkołach podstawowych i ponadpodstawowych. Ich tematyka była odpowiedzią na oczekiwania szkół, nawiązywała także do realizowanych przez Ośrodek akcji i kampanii profilaktycznych. Głównymi celami zajęć były:

- podnoszenie umiejętności psychospołecznych, w tym umiejętności interpersonalnych, budowania samoświadomości i własnego systemu wartości, radzenia sobie ze stresem i emocjami, podejmowania decyzji oraz rozwiązywania konfliktów w sposób asertywny,
- zapobieganie depresji, zaburzeniom odżywiania i dokonywaniu przez młodzież samookaleczeń,
- edukacja i informacja na temat uzależnień od substancji psychoaktywnych (alkohol, narkotyki, dopalacze), przemocy rówieśniczej, zagrożeń związanych z Internetem (cyberprzemoc, hejt, uzależnienie).

Szkoły podstawowe

W szkołach podstawowych zrealizowane zostały warsztaty (w nawiasie podano liczbę spotkań):

- warsztaty w ramach programu rekomendowanego „Przyjaciele Zippiego” (26),
- E-papierosy – bezpieczna moda? (16),
- warsztaty w ramach programu rekomendowanego „Unplugged” (15),
- Za chwilę wybuchnę! Jak sobie poradzić ze stresem? (11),
- Jak sobie poradzić z konfliktem? (11),
- Cyberprzemoc też boli (8),
- Czy używki pasują do mojej układanki? (8),
- Można różnić się pozytywnie, czyli kilka słów o akceptacji (6),
- Życzliwość: moja super moc (6),
- Trening asertywności (5),
- Rozwiązywanie problemów rówieśniczych (4),
- Powiedz NIE nieznajomemu (4),
- W każdym z nas jest coś dobrego (4),
- Oswoić stres (2),

- Konflikty są częścią naszego życia (2),
- Trudne sytuacje wokół nas – przemoc i agresja (2),
- Hejt i mowa nienawiści (2),
- Wirtualny świat – szanse i zagrożenia (2),
- Wykluczenie rówieśnicze (2),
- Każdy inny, wszyscy równi (1),
- Wyznaczanie osobistych granic w grupie (1),
- Poznajemy bezpieczny Internet (1),
- Relacje rówieśnicze. Jestem częścią grupy (1),
- Kultura i szacunek nie tylko od święta (1),
- O szacunku i tolerancji w kontekście grupy (1).

Warsztaty przeprowadzono w następujących placówkach (w nawiasie podano liczbę warsztatów): Szkoła Podstawowa Integracyjna im. Powstańców Wielkopolskich (6), Szkoła Podstawowa nr 1 im. św. Wojciecha (1), Szkoła Podstawowa nr 2 im. Panny Maryi (8), Szkoła Podstawowa nr 4 im. Janusza Kusocińskiego (9), Szkoła Podstawowa nr 5 im. dra Józefa Krzywińskiego (1), Szkoła Podstawowa nr 6 im. Mikołaja Kopernika (1), Szkoła Podstawowa nr 8 im. 4. Kujawskiego Pułku Artylerii Lekkiej (1), Szkoła Podstawowa nr 9 z Oddziałami Przedszkolnymi im. Marii Skłodowskiej-Curie (7), Szkoła Podstawowa nr 11 im. Stefana Batorego (5), Szkoła Podstawowa nr 14 z Oddziałami Dwujęzycznymi im. Zygmunta Wilkońskiego (2), Szkoła Podstawowa nr 16 im. Jana Pawła II (3), Katolicka Szkoła Podstawowa z Oddziałem Przedszkolnym im. bł. ks. Władysława Demskiego (4).

Szkoły ponadpodstawowe

W szkołach ponadpodstawowych zrealizowane zostały warsztaty (w nawiasie podano liczbę spotkań):

- Zachowania ryzykowne wśród młodzieży – używanie substancji psychoaktywnych, samookaleczenia, zaburzenia odżywiania (28),
- Dojrzewanie może być bezpieczne. Jak dbać o zdrowie psychiczne? (10),
- Uzależnienia bez paniki (9),
- Depresja nastolatków (2),
- Odpowiedzialny kierowca (2),
- Rozwiązywanie problemów rówieśniczych (1),
- E-papierosy – bezpieczna moda? (1),

- Oswoić stres (1),
- Doskonalenie umiejętności komunikacji (1),
- Budowanie poczucia wspólnoty klasowej (1),
- Dopalacze – świadomy wybór (1),
- Porozmawiajmy o emocjach (1).

Placówki, w których przeprowadzono warsztaty, to (w nawiasie podano liczbę warsztatów): Zespół Szkół Gastronomiczno-Hotelarskich im. Genowefy Jaworskiej (3), Zespół Szkół Mechaniczno-Elektrycznych (1), Zespół Szkół Ekonomiczno-Logistycznych (1), Zespół Szkół Budowlanych im. gen. Władysława Sikorskiego (5), Akademia Szkolnictwa AS (1), Zespół Szkół im. Władysława Łokietka (1), I Liceum Ogólnokształcące im. Jana Kasprówicza z Oddziałami Dwujęzycznymi (1), II Liceum Ogólnokształcące im. Marii Konopnickiej (1), III Liceum Ogólnokształcące im. Królowej Jadwigi (3).

W 271 godzinach zajęć wzięło udział 4181 uczniów (2151 kobiet i 2030 mężczyzn), odbyło się 200 spotkań.

Program „FreD goes net” zalecany w ramach Systemu Rekomendacji Programów Profilaktycznych i Promocji Zdrowia Psychicznego

Program profilaktyki selektywnej i wskazującej opierający się na metodzie krótkiej interwencji profilaktycznej był adresowany do osób w wieku 13 – 19 lat, eksperymentujących z substancjami psychoaktywnymi lub szkodliwie ich używających, doświadczających związanych z tym problemów.

- 1) Głównym celem programu było przeciwdziałanie rozwojowi uzależnienia od substancji psychoaktywnych poprzez zwiększenie wiedzy uczestników na temat zdrowotnych, społecznych i prawnych konsekwencji używania substancji psychoaktywnych.
- 2) Program obejmował:
 - a) indywidualne spotkanie konsultacyjne, podczas którego określano sytuację potencjalnego uczestnika i możliwość jego zakwalifikowania do programu, motywowano go do uczestnictwa w programie;
 - b) 8-godzinny cykl zajęć grupowych, podczas których uczestnicy byli informowani o przyczynach używania substancji psychoaktywnych, czynnikach ryzyka, potencjalnych skutkach, o sposobach radzenia sobie z zagrożeniami.
- 3) Ogółem do programu zgłoszonych zostało 17 osób w wieku 13 – 17 lat:
 - a) 1 zgłoszenie pedagoga szkolnego;
 - b) 16 zgłoszeń z Komendy Powiatowej Policji w Inowrocławiu.

- 4) W konsultacjach indywidualnych wzięło udział 13 osób (6 kobiet i 7 mężczyzn); do udziału w zajęciach warsztatowych zostało zakwalifikowanych 12 osób; udział w warsztatach rozpoczęło 10 osób; cały cykl zajęć ukończyło 9 osób (3 kobiety i 6 mężczyzn).

Kampanie i akcje profilaktyczne

Kampania profilaktyczna „Unieś wzrok na realny świat”

1) Cele kampanii:

- edukowanie w zakresie bezpiecznego korzystania z urządzeń mobilnych,
- zwrócenie uwagi na zagrożenia związane z nadużywaniem telefonu komórkowego,
- promowanie zdrowia i zdrowego stylu życia,
- aktywizowanie dzieci i młodzieży do działalności prospołecznej,
- promowanie nawiązywania i rozwijania relacji społecznych w świecie rzeczywistym zamiast w cyberprzestrzeni,
- rozwijanie umiejętności współpracy wśród dzieci i młodzieży.

2) W 2023 r. w kampanii wzięły udział 24 placówki:

- a) 10 szkół podstawowych: Szkoła Podstawowa nr 1 im. św. Wojciecha, Szkoła Podstawowa nr 2 im. Panny Maryi, Szkoła Podstawowa nr 5 im. dra Józefa Krzymińskiego, Szkoła Podstawowa nr 6 im. Mikołaja Kopernika, Szkoła Podstawowa nr 8 im. 4. Kujawskiego Pułku Artylerii Lekkiej, Szkoła Podstawowa nr 9 z Oddziałami Przedszkolnymi im. Marii Skłodowskiej-Curie, Szkoła Podstawowa nr 11 im. Stefana Batorego, Szkoła Podstawowa nr 14 z Oddziałami Dwujęzycznymi im. Zygmunta Wilkońskiego, Szkoła Podstawowa nr 16 im. Jana Pawła II, Niepubliczna Szkoła Podstawowa;
- b) 10 szkół ponadpodstawowych: Zespół Szkół im. Marka Kotańskiego, Zespół Szkół Gastronomiczno-Hotelarskich im. Genowefy Jaworskiej, Zespół Szkół Mechaniczno-Elektrycznych, Zespół Szkół Ekonomiczno-Logistycznych, Zespół Szkół Budowlanych im. gen. Władysława Sikorskiego, Zespół Szkół im. Władysława Łokietka, Zespół Szkół Zawodowych Rzemiosła, I Liceum Ogólnokształcące im. Jana Kasprowicza z Oddziałami Dwujęzycznymi, II Liceum Ogólnokształcące im. Marii Konopnickiej, III Liceum Ogólnokształcące im. Królowej Jadwigi;
- c) 4 Miejskie Świetlice Socjoterapeutyczne dla Dzieci: „Tygrysek”, „Motylek”, „Kasztanek”, „Świetlik”.
- 3) Działania zrealizowane w 2023 r.:
- rozstrzygnięcie konkursu fotograficznego „Zjawisko nadużywania telefonów komórkowych wśród dzieci, młodzieży i dorosłych” skierowanego do uczniów klas 7 i 8

szkół podstawowych oraz uczniów szkół ponadpodstawowych; celem konkursu było pokazanie przez autorów prac otaczającego świata i ludzi w kontekście nadużywania telefonów komórkowych, jak telefon komórkowy jako nieodłączny element codzienności wpływa na jakość relacji z innymi ludźmi i funkcjonowanie; zgłoszono 23 prace; laureaci otrzymali nagrody rzeczowe, wszyscy uczestnicy konkursu otrzymali dyplomy – podziękowania za udział w konkursie; nagrodzone zdjęcia zostały opublikowane na fanpage`u i stronie internetowej Ośrodka;

- projekt klasowy „25 pomysłów na spędzanie czasu wolnego”, w ramach którego uczniowie prezentowali swoje pomysły na spędzanie czasu wolnego w sposób atrakcyjny i twórczy bez korzystania z telefonów komórkowych (filmiki, prezentacje); nadesłane prace zostały upowszechnione na fanpage`ach i stronach internetowych szkół;
- stanowiska profilaktyczne przygotowane przez uczniów ze szkół ponadpodstawowych – pakiety materiałów edukacyjnych na stanowiska informacyjne zorganizowane w szkołach zostały dostarczone przez Ośrodek; przekazywane treści dotyczyły celów kampanii oraz wpływu nadużywania telefonów komórkowych na zdrowie psychiczne i fizyczne, przygotowano także quiz profilaktyczny dotyczący objawów fonoholizmu;
- profilaktyczna zabawa terenowa, podczas której grupy uczniów ze szkół podstawowych wraz z opiekunami przemieszczały się do wyznaczonych punktów w mieście, w których uczniowie otrzymywali zadania do rozwiązania (na temat nadużywania telefonów komórkowych, zasad higieny cyfrowej, objawów fonoholizmu) oraz elementy układanki, z których powstał plakat kampanii.

Ogółem działaniami zostało objętych 3508 uczniów, 3845 rodziców, 208 nauczycieli.

Akcja profilaktyczna „@aktywność dzieci i młodzieży w sieci”

Pomysł zorganizowania akcji profilaktycznej skierowanej do rodziców dotyczącej bezpieczeństwa dzieci i młodzieży w sieci zrodził się w trakcie realizacji kampanii „Unieś wzrok na realny świat”, której odbiorcami byli uczniowie inowrocławskich szkół.

1) Cele akcji:

- przekazanie wiedzy na temat wpływu aktywności dzieci i młodzieży w sieci na ich rozwój emocjonalno-społeczny,
- dostarczenie informacji na temat portali społecznościowych, gier i aplikacji, z których korzystają dzieci i młodzież,
- nabycie przez rodziców praktycznych umiejętności instalowania i używania programów kontroli rodzicielskiej, aplikacji do kontroli aktywności dzieci korzystających z telefonu.

- 2) Propozycja organizacji spotkań z rodzicami została skierowana do wszystkich inowrocławskich szkół podstawowych i ponadpodstawowych. Zapotrzebowanie zgłosiło 13 placówek. Od października do grudnia 2023 r. zrealizowano 9 spotkań z rodzicami uczniów:
- a) 8 szkół podstawowych: Szkoła Podstawowa nr 1 im. św. Wojciecha, Szkoła Podstawowa nr 6 im. Mikołaja Kopernika, Szkoła Podstawowa nr 9 z Oddziałami Przedszkolnymi im. Marii Skłodowskiej-Curie, Szkoła Podstawowa nr 11 im. Stefana Batorego, Szkoła Podstawowa nr 14 z Oddziałami Dwujęzycznymi im. Zygmunta Wilkońskiego, Szkoła Podstawowa Integracyjna im. Powstańców Wielkopolskich, Katolicka Szkoła Podstawowa z Oddziałem Przedszkolnym im. bł. ks. Władysława Demskiego, Niepubliczna Szkoła Podstawowa;
 - b) 1 szkoły ponadpodstawowej: II Liceum Ogólnokształcące im. Marii Konopnickiej.
- W zajęciach wzięło udział 68 osób (51 kobiet i 17 mężczyzn).

Akcja profilaktyczna „Bezpieczne wakacje”

- 1) Celem akcji profilaktycznej było zwiększenie poziomu bezpieczeństwa spędzania czasu wolnego przez dzieci, młodzież i dorosłych.
- 2) W 2023 r. w akcji wzięły udział 23 placówki:
 - a) 12 szkół podstawowych: Szkoła Podstawowa nr 1 im. św. Wojciecha, Szkoła Podstawowa nr 2 im. Panny Maryi, Szkoła Podstawowa nr 4 im. Janusza Kusocińskiego, Szkoła Podstawowa nr 5 im. dra Józefa Krzywińskiego, Szkoła Podstawowa nr 6 im. Mikołaja Kopernika, Szkoła Podstawowa nr 8 im. 4. Kujawskiego Pułku Artylerii Lekkiej, Szkoła Podstawowa nr 9 z Oddziałami Przedszkolnymi im. Marii Skłodowskiej-Curie, Szkoła Podstawowa nr 10 im. Jana Kasprowicza, Szkoła Podstawowa nr 11 im. Stefana Batorego, Szkoła Podstawowa nr 14 z Oddziałami Dwujęzycznymi im. Zygmunta Wilkońskiego, Szkoła Podstawowa nr 16 im. Jana Pawła II, Szkoła Podstawowa Integracyjna im. Powstańców Wielkopolskich;
 - b) 11 szkół ponadpodstawowych: Zespół Szkół im. Marka Kotańskiego, Zespół Szkół Chemiczno-Elektronicznych im. Jana Pawła II, Zespół Szkół Gastronomiczno-Hotelarskich im. Genowefy Jaworskiej, Zespół Szkół Mechaniczno-Elektrycznych, Zespół Szkół Ekonomiczno-Logistycznych, Zespół Szkół Budowlanych im. gen. Władysława Sikorskiego, Zespół Szkół im. Władysława Łokietka, Zespół Szkół Zawodowych Rzemiosła, I Liceum Ogólnokształcące im. Jana Kasprowicza z Oddziałami

Dwujęzycznymi, II Liceum Ogólnokształcące im. Marii Konopnickiej, III Liceum Ogólnokształcące im. Królowej Jadwigi;

3) Działania zrealizowane od czerwca do sierpnia 2023 r.:

- dystrybucja materiałów informacyjno-edukacyjnych (stworzonych z myślą o różnych grupach wiekowych i dostosowanych do różnych poziomów edukacyjnych): plakatów informacyjnych z numerami alarmowymi („Gdy potrzebna jest pomoc!”), ulotek profilaktyczno-edukacyjnych dla dzieci i młodzieży („Udane wakacje. Bezpieczne wakacje”, „Unikam zagrożeń. Wybieram mądrze!”, „Wypoczynek bez ryzyka. Bezpieczeństwo i profilaktyka”) m.in. informujących o zasadach bezpiecznego zachowania podczas wypoczynku, ryzyku związanym z eksperymentowaniem z substancjami psychoaktywnymi, bezpiecznym korzystaniu z urządzeń mobilnych i Internetu, bezpieczeństwie w ruchu drogowym oraz ulotek profilaktyczno-edukacyjnych dla rodziców („Wypoczynek bez ryzyka. Bezpieczeństwo i profilaktyka”) na temat opieki nad dziećmi podczas wakacji;
- zamieszczenie na stronie internetowej oraz fanpage`u Ośrodka treści informacyjno-edukacyjnych na temat zasad bezpiecznego wypoczynku w górach, w lesie i nad wodą, bezpieczeństwa na drodze, konsekwencji emocjonalno-społecznych nadużywania przez dzieci i młodzież telefonu i Internetu oraz niebezpieczeństw związanych z nieprzestrzeganiem zasad bezpiecznego korzystania z Internetu.

Edukacja publiczna

Celem prowadzenia edukacji publicznej było zwiększenie świadomości, wiedzy, umiejętności rodziców oraz specjalistów w zakresie problemów dzieci i młodzieży, w szczególności związanych z używaniem substancji psychoaktywnych przez dzieci i młodzież. Przeprowadzono także szkolenie grupy zawodowej.

Wykłady dla rodziców w szkołach

Przeprowadzono wykłady dla rodziców uczniów III Liceum Ogólnokształcącego im. Królowej Jadwigi, Zespołu Szkół Budowlanych im. gen. Władysława Sikorskiego oraz Szkoły Podstawowej Integracyjnej im. Powstańców Wielkopolskich:

- Zachowania ryzykowne wśród młodzieży – rozpoznawanie, interwencja, wspieranie,
- Depresja nastolatków – wiem, rozumiem, pomagam,
- Funkcjonowanie społeczno-emocjonalne dzieci w wieku 10 – 12 lat (2 spotkania).

W 4 spotkaniach uczestniczyło 44 rodziców.

Program szkoleniowy Zachowania ryzykowne młodzieży – alkohol i inne substancje psychoaktywne. Rozpoznanie, interwencja, wsparcie i przeciwdziałanie

Adresatami programu były osoby pracujące z młodzieżą i rodzice zainteresowani problemem uzależnień wśród nastolatków.

Szkoła Podstawowa nr 1 im. św. Wojciecha, Zespół Szkół Ekonomiczno-Logistycznych oraz I Liceum Ogólnokształcące im. Jana Kasprowicza z Oddziałami Dwujęzycznymi realizowały program w ciągu całego okresu sprawozdawczego, natomiast Szkoła Podstawowa nr 16 im. Jana Pawła II do końca stycznia 2023 r.

Do dyspozycji placówek oddano program szkoleniowy składający się z:

- a) 5 modułów tematycznych (16 godzin dydaktycznych) zakończonych testem wiedzy:
 - Kto jest zagrożony?,
 - Od eksperymentowania do uzależnienia,
 - Dlaczego czasem tak trudno się zmienić?,
 - Co jeśli nie zareagujemy w porę?,
 - Szkoła jako środowisko wspierające ucznia i rodzinę;
- b) modułu dla rodziców (O alkoholu i narkotykach bez paniki) do wykorzystania w ramach grupowych oddziaływań profilaktyczno-edukacyjnych oraz indywidualnych interwencji w sytuacjach kryzysowych;
- c) scenariusza zajęć profilaktycznych z młodzieżą;
- d) konsultacji z ekspertami.

Wszystkie materiały były dostępne przez 12 miesięcy, co umożliwiło odtwarzanie ich dowolną ilość razy w dogodnym czasie. W programie mogła wziąć udział nieograniczona liczba nauczycieli i rodziców z placówki.

W Szkole Podstawowej nr 16 im. Jana Pawła II w szkoleniu uczestniczyło 34 nauczycieli. Odbyła się 1 konsultacja online z ekspertem.

W Zespole Szkół Ekonomiczno-Logistycznych do szkolenia miało dostęp 27 nauczycieli. W okresie sprawozdawczym realizowało je 13 nauczycieli (5 ukończyło wszystkie moduły tematyczne). 2 nauczycieli uczestniczyło w konsultacjach z ekspertami. Moduł dla rodziców udostępniono 122 osobom.

W I Liceum Ogólnokształcącym im. Jana Kasprowicza z Oddziałami Dwujęzycznymi w szkoleniu wzięło udział 4 członków rady pedagogicznej, którzy zrealizowali wszystkie moduły tematyczne. 25 osób wzięło udział w szkoleniu dla rodziców.

Uczestnicy programu doceniali wysoką jakość i wartość merytoryczną szkolenia, różnorodność form przekazywania informacji oraz dobrą organizację programu.

„Żywa Biblioteka”

Specjalista terapii uzależnień Ośrodka Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień w Inowrocławiu wygłosił prelekcję podczas spotkania profilaktycznego „Żywa Biblioteka” dotyczącego przeciwdziałania demoralizacji i przestępczości nieletnich, zorganizowanego przez Komendę Powiatową Policji w Inowrocławiu, w którym uczestniczyło 70 osób – uczniowie szkół podstawowych i ponadpodstawowych, członek ruchu Anonimowych Alkoholików, wychowanki Młodzieżowego Ośrodka Wychowawczego w Kruszwicy, fizjoterapeuta, funkcjonariusze policji. Celem spotkania było uświadomienie młodzieży, że podejmowanie zachowań ryzykownych jest wyrazem nieprawidłowego przystosowania się do życia w społeczeństwie, próbą radzenia sobie z trudnościami i emocjami, poszukiwaniem akceptacji, przynależności do grupy, określaniem tożsamości.

Szkolenia grup zawodowych

W sierpniu i wrześniu 2023 r. specjalista terapii uzależnień Ośrodka Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień w Inowrocławiu przeprowadził szkolenie dla maszynistów pojazdów trakcyjnych zorganizowane w ramach rozwoju Kultury Bezpieczeństwa w Ośrodku Szkolenia i Egzaminowania Maszynistów CIECH Cargo Sp. z o.o. w Inowrocławiu.

Głównym celem szkolenia było eliminowanie sytuacji prowadzenia pojazdu pod wpływem środków psychoaktywnych przez uczestników, minimalizacja ryzyka wystąpienia wypadków i incydentów kolejowych, podniesienie poziomu bezpieczeństwa pracy. Uczestnikom zajęć przekazano także informacje na temat:

- wpływu substancji psychoaktywnych na organizm w kontekście prowadzenia pojazdów mechanicznych,
- aktualnych przepisów prawnych dotyczących prowadzenia pojazdów pod wpływem substancji psychoaktywnych.

W trakcie szkolenia uczestnicy nauczyli się także przeliczać ilość spożytych napojów alkoholowych na porcje standardowe alkoholu, obliczać stężenie alkoholu we krwi oraz czas potrzebny na jego usunięcie z organizmu. Dokonali również autodiagnozy w zakresie własnego wzorca spożywania alkoholu (Test Rozpoznawania Zaburzeń Związanych z Piciem Alkoholu). Otrzymali broszury informacyjno-edukacyjne.

W szkoleniu wzięło udział 47 osób.

Współpraca

W okresie sprawozdawczym Ośrodek Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień w Inowrocławiu realizował Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii we współpracy z licznymi partnerami.

Współpraca z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Inowrocławiu, Zespołem Interdyscyplinarnym ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Inowrocławiu, Miejską Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Inowrocławiu, inowrocławskimi placówkami oświatowymi, Strażą Miejską Inowrocławia, Komendą Powiatową Policji w Inowrocławiu, Sądem Rejonowym w Inowrocławiu, szkołami wyższymi i stowarzyszeniami polegała głównie na:

- wsparciu merytorycznym;
- wymianie informacji;
- konsultacjach;
- podejmowaniu wspólnych działań (warsztaty, szkolenia, programy, kampanie i akcje profilaktyczne);
- umożliwianiu studentom i uczniom ze szkół ponadpodstawowych podejmowania aktywności związanej z udziałem w wolontariacie (1 osoba w Miejskich Świetlicach Socjoterapeutycznych dla Dzieci);
- umożliwianiu studentom odbywania praktyk zawodowych; w roku sprawozdawczym praktyki w Miejskich Świetlicach Socjoterapeutycznych dla Dzieci odbyły 2 osoby – studenci Uniwersytetu WSB Merito w Toruniu oraz Uniwersytetu Adama Mickiewicza w Poznaniu;
- realizacji przez ruchy abstynenckie – wspólnotę Anonimowych Alkoholików (8 grup), wspólnotę rodzin i bliskich osób z problemem alkoholowym (Al-Anon), stowarzyszenie abstynenckie (Klub Abstynenta) – reintegracji społecznej osób z problemem uzależnień, między innymi poprzez: promowanie zdrowego i trzeźwego stylu życia, udzielanie pomocy w rozwiązywaniu różnych problemów, interwencje wobec osób z problemem alkoholowym, organizację zajęć rehabilitacyjnych skierowanych do osób uzależnionych i ich rodzin, utrwalających prawidłowe wzory zachowań i pomagających w realizacji zadań wynikających z pełnionych ról społecznych;
- upowszechnianiu informacji na temat miejsc pomocy dla osób z problemem uzależnień i ich rodzin, osób dotkniętych przemocą domową oraz osób żyjących z HIV/AIDS.

W czerwcu i wrześniu 2023 r. członkowie Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Inowrocławiu w trakcie kontroli przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przekazali przedsiębiorcom przygotowane przez Ośrodek pakiety materiałów edukacyjnych zawierających informacje na temat konsekwencji używania alkoholu przez młodych ludzi oraz skutecznych i bezpiecznych sposobów odmowy sprzedaży napojów alkoholowych osobom nieletnim:

- plakaty („Reaguj, gdy niepełnoletni kupuje alkohol”, „Sprawdzam, ile masz lat”),
- informator dla rodziców („Alkohol i nieletni”),
- informator dla przedsiębiorców („Komu sprzedajesz alkohol?”, „Czy wiesz, komu sprzedajesz alkohol?”, „Zasady sprzedaży alkoholu”, „Dlaczego nie sprzedawać alkoholu nieletnim”, „Czy sprzedawać alkohol nieletnim?”),
- ulotki profilaktyczno-edukacyjne („Poza granicami bezpiecznego picia – picie ryzykowne, szkodliwe i uzależnienie od alkoholu”).

Sprzedawców i właścicieli punktów sprzedaży napojów alkoholowych zaproszono także do udziału w szkoleniu organizowanym przez Ośrodek.

Ogólnopolska kampania Krajowego Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom „Pierwsze kroki w (cyber)Świecie”

W odpowiedzi na apel Krajowego Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom w okresie sprawozdawczym upowszechniono informację o ogólnopolskiej kampanii adresowanej do rodziców i opiekunów dzieci w wieku przedszkolnym, w ramach której przygotowanych zostało wiele materiałów edukacyjnych (m.in. artykuły, poradniki i spoty reklamowe) dotyczących negatywnego wpływu na rozwój dzieci używania przez nie urządzeń cyfrowych, zwłaszcza bez kontroli i asysty dorosłych.

Interwencje w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi

W okresie sprawozdawczym nie stwierdzono naruszenia zakazu reklamy i promocji napojów alkoholowych oraz zakazu sprzedaży i podawania napojów alkoholowych osobom, których zachowanie wskazywało, że znajdowały się w stanie nietrzeźwości, osobom do lat 18, na kredyt lub pod zastaw. Nie występowało przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

Podczas kontroli przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu lub poza miejscem sprzedaży członkowie Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Inowrocławiu

informowali właścicieli i sprzedawców na temat przepisów prawa dotyczących sprzedaży napojów alkoholowych.

Realizacja przez Klub Integracji Społecznej prowadzony przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Inowrocławiu reintegracji społecznej i zawodowej osób z problemem uzależnień

Uczestnicy programu reintegracji społecznej i zawodowej oraz grupy docelowe

Zgodnie z ustawą z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym oferta Klubu Integracji Społecznej – podmiotu aktywnej polityki społecznej zakładającej włączenie się osób potrzebujących pomocy w procesy likwidujące przyczyny ich trudności życiowych – skierowana była w szczególności do osób bezdomnych, uzależnionych od alkoholu, narkotyków lub innych środków odurzających, osób z zaburzeniami psychicznymi, długotrwale bezrobotnych, zwalnianych z zakładów karnych, uchodźców oraz osób niepełnosprawnych, które podlegały wykluczeniu społecznemu i ze względu na swoją sytuację życiową nie były w stanie własnym staraniem zaspokoić swoich podstawowych potrzeb życiowych i znajdowały się w sytuacji uniemożliwiającej lub ograniczającej uczestnictwo w życiu zawodowym, społecznym i rodzinnym.

Formy wsparcia indywidualnego i grupowego

W 2023 r. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Inowrocławiu w partnerstwie ze Związkiem Harcerstwa Rzeczypospolitej Okręgu Kujawsko-Pomorskiego realizował projekt z reintegracji społecznej i zawodowej wzbogacony o działania środowiskowe – „Klub Aktywnej Rodziny”. Grupą docelową projektu było 20 osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, korzystających ze świadczeń pomocy społecznej zgodnie z ustawą o pomocy społecznej, bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Inowrocławiu, zamieszkujących na terenie Inowrocławia, w wieku aktywności zawodowej.

Wszystkie działania społeczne i środowiskowe odbywały się w siedzibie partnera, tj. Klubie Aktywnej Rodziny przy ul. Poznańskiej 384 w Inowrocławiu. Stworzenie miejsca spotkań w Mątwach służyło poszerzeniu oferty pomocy w tej okolicy oraz integracji i aktywizacji środowiska lokalnego.

W styczniu 2023 r. w ramach aktywizacji społecznej odbyły się indywidualne konsultacje z psychologiem.

Aktywizacja zawodowa obejmowała:

- a) udział w kursach zawodowych:
 - pracownik gospodarczy, produkcji i prac ogrodowych,

- pracownik biurowy z obsługą kas fiskalnych i komputera,
- pomoc kuchenna z elementami obsługi klienta i kas fiskalnych;
- b) trening poruszania się na rynku pracy;
- c) 3-miesięczne staże zawodowe;
- d) indywidualne doradztwo zawodowe – konsultacje oceniające przydatność kursów zawodowych oraz monitorujące staż.

Projekt ukończyło 17 uczestników.

Udział w oferowanych przez klub integracji społecznej zajęciach osób z zaburzeniami związanymi z używaniem substancji psychoaktywnych

W oferowanych przez Klub Integracji Społecznej zajęciach nie uczestniczyły osoby z zaburzeniami związanymi z używaniem substancji psychoaktywnych.

Pomoc społeczna osobom uzależnionym i ich rodzinom udzielona przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Inowrocławiu

Działania skierowane do osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków oraz ich rodzin zrealizowane przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Inowrocławiu w 2023 r.

- 1) Informacja na temat osób, którym udzielono pomocy ze względu na wybrane przyczyny problemów w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2023 r.

Tabela nr 3: wsparcie materialne udzielone osobom uprawnionym do pomocy, w tym uzależnionym od alkoholu i narkotyków oraz ich rodzinom w 2023 r.

	Ogółem	Alkoholizm	Narkomania
Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenia	2401	148	28
Liczba świadczeń	174804	1776	241
Kwota świadczeń (w zł)	18885754,06	488136,55	89842,33
Liczba rodzin	2142	111	18
Liczba osób w rodzinach	4192	167	29

Źródło: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Inowrocławiu

- 2) Pomoc osobom bezdomnym

W 2023 r. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej ponosił koszty pobytu w schroniskach 93 osób bezdomnych, w tym 42 osób z problemem uzależnienia (w tym osób wcześniej usuwanych ze schronisk z powodu łamania obowiązującego regulaminu i powrotu do nałogu).

Współpracowano z wieloma schroniskami w Polsce w celu zapewnienia osobom zgłaszającym bezdomność miejsc noclegowych w sytuacji, gdy z inowrocławskiego schroniska zostały usunięte z powodu nieprzestrzegania regulaminu lub gdy w chwili zgłoszenia bezdomności w inowrocławskim schronisku nie było wolnych miejsc.

W 2023 r. osobom skierowanym do schronisk wypłacono następujące świadczenia pieniężne:

- 26 osobom wypłacono zasiłki stałe i opłacono składki na ubezpieczenie,
- 16 osób skorzystało z pomocy w formie zasiłków na leki,
- 15 osób skorzystało z zasiłków celowych – m.in. na odzież, dojazdy do schronisk.

12 bezdomnym przyznano prawo do 90-dniowego ubezpieczenia zdrowotnego, zgodnie z ustawą z dnia 27 sierpnia 2004 roku o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

Każdy bezdomny przebywający w schronisku objęty był pracą socjalną. 3 osoby wyprowadzono z bezdomności. Z 8 osobami bezdomnymi podpisano kontrakty socjalne.

Monitoring bezdomności prowadzony był przez cały rok. W okresie jesienno-zimowym pracownicy socjalni wraz z funkcjonariuszami Straży Miejskiej Inowrocławia kontrolowali miejsca, w których mogły przebywać osoby bezdomne. Osoby z problemem uzależnienia często nie chciały korzystać z pomocy w formie schronienia z powodu wymogu utrzymania abstynencji.

3) Praca socjalna

Osobom z problemem uzależnienia od alkoholu lub innych substancji psychoaktywnych oraz ich rodzinom, poza wsparciem materialnym, udzielano pomocy w formie pracy socjalnej. Pracownicy Terenowych Zespołów Pracy Socjalnej prowadzili pracę socjalną w 107 środowiskach, w których występował problem uzależnienia od alkoholu (90) i od narkotyków (17).

Pracownicy socjalni skierowali do Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Inowrocławiu 3 wnioski o zobowiązanie do leczenia odwykowego.

Do Sądu Rejonowego w Inowrocławiu skierowano 2 wnioski o wgląd w sytuację nieletnich:

- w jednej z rodzin ograniczono rodzicom władzę rodzicielską nad 5 dziećmi przez ustanowienie nadzoru kuratora,
- w drugim przypadku wydano postanowienie o umieszczeniu dziecka w pieczy zastępczej oraz zobowiązano rodziców do współpracy z asystentem rodziny.

4) Asystenci rodziny

Z powodu nadużywania alkoholu, 22 rodziny, w których wychowywało się 44 dzieci, nawiązały współpracę z asystentem rodziny.

W 2023 r. asystenci rodziny skierowali do Sądu Rejonowego w Inowrocławiu 3 wnioski:

- w jednej sprawie wydano postanowienie o umieszczeniu 2 małoletnich w pieczy zastępczej,
- w drugiej – wydano postanowienie o umieszczeniu 2 dzieci w zawodowej rodzinie zastępczej,
- w trzecim przypadku dziecko zostało umieszczone w spokrewnionej rodzinie zastępczej.

5) Zespół ds. Rodziny i Interwencji Socjalnych

W 2023 r. pracownik socjalny Zespołu ds. Rodziny i Interwencji Socjalnych podejmował działania w 26 środowiskach, w których występował problem uzależnienia od:

- alkoholu (20 środowisk, w których funkcjonowało 77 osób, w tym 40 dzieci),
- innych substancji psychoaktywnych (6 środowisk, w których funkcjonowało 25 osób, w tym 12 dzieci).

W okresie sprawozdawczym pracownik socjalny Zespołu ds. Rodziny i Interwencji Socjalnych skierował do Sądu Rejonowego w Inowrocławiu wnioski w sprawach rodzin, w których problem uzależnienia wpływał znacząco na sprawowanie opieki nad małoletnimi:

- a) 7 rodzin (19 osób, w tym 7 dzieci), w których występował problem nadużywania alkoholu:
- w sprawie matki samotnie wychowującej 1 dziecko Sąd wydał postanowienie zabezpieczające i dziecko zostało umieszczone w pieczy zastępczej,
 - rodzicom wychowującym 1 dziecko Sąd ograniczył władzę rodzicielską i umieścił dziecko w spokrewnionej rodzinie zastępczej,
 - rodzicom noworodka Sąd ograniczył prawa rodzicielskie, dziecko umieszczono w zawodowej rodzinie zastępczej,
 - w 3 środowiskach (8 osób), w których wychowywało się 3 dzieci, podjęto działania polegające na zapewnieniu dzieciom ochrony w sytuacjach zagrożenia życia i zdrowia; jedno dziecko wróciło pod opiekę matki, 2 dzieci umieszczono w pieczy zastępczej,
 - w przypadku 1 rodziny (3 osoby, 1 dziecko) wydano postanowienie o zobowiązaniu do leczenia odwykowego w systemie stacjonarnym;
- b) 4 rodzin (18 osób, w tym 11 dzieci), w których występował problem nadużywania substancji psychoaktywnych innych niż alkohol:

- w przypadku 1 rodziny wydano postanowienie o ograniczeniu rodzicom władzy rodzicielskiej, dziecko umieszczono w pieczy zastępczej,
- w 3 rodzinach (15 osób, w tym 10 dzieci) utrzymano ograniczenie władzy rodzicielskiej poprzez nadzór kuratora.

6) Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej

W 2023 r. Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Inowrocławiu objął procedurą „Niebieskie Karty” 199 rodzin.

Ogólna liczba osób, wobec których zachodziło podejrzenie, że doświadczały przemocy domowej wynosiła 205, natomiast liczba wskazanych osób stosujących przemoc domową wynosiła ogółem 167.

W przypadku 91 zgłoszeń o podejrzeniu przemocy domowej osoby ją stosujące były pod wpływem alkoholu, w 23 przypadkach pod wpływem środków psychoaktywnych innych niż alkohol, natomiast w 2 przypadkach osoby stosujące przemoc miały problem z nadużywaniem leków.

W 2023 r. w sprawach, w których prowadzono procedury „Niebieskie Karty”, podjęto następujące działania wobec rodzin dotkniętych problemem alkoholowym:

- a) złożono 6 wniosków do Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Inowrocławiu o zobowiązanie do leczenia odwykowego:
 - w 1 sprawie zakończono postępowanie,
 - w 5 sprawach Komisja nadal prowadziła postępowanie;
- b) złożono 4 zawiadomienia do Komendy Powiatowej Policji w Inowrocławiu o możliwości popełnienia przestępstwa, tj. o czyn z art. 207 §1 Kodeksu karnego; zawiadomienia dotyczyły 4 osób nadużywających alkoholu:
 - 1 osoba została osadzona w zakładzie karnym,
 - w 3 sprawach postępowanie umorzono;
- c) wystąpiono do Sądu Rejonowego w Inowrocławiu III Wydziału Rodzinnego i Nieletnich z wnioskami o wgląd w sytuację 5 dzieci z 5 rodzin dotkniętych problemem alkoholowym:
 - w przypadku 1 rodziny, w której wychowywało się 1 dziecko, tytułem zabezpieczenia poddano nadzorowi kuratorskiemu wykonywanie władzy rodzicielskiej, toczyła się sprawa o ograniczenie władzy rodzicielskiej,
 - w 4 rodzinach ograniczono władzę rodzicielską nad 4 dzieci i dokonano zabezpieczenia poprzez umieszczenie ich w pieczy zastępczej;

- d) sytuacja rodzinna 6 osób wymagała skierowania do Specjalistycznego Ośrodka Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie w Jaksicach (2 kobiety, których partnerzy nadużywali alkoholu i ich 3 dzieci oraz 1 uzależniona kobieta):
- 1 z matek z dzieckiem, u której istniało podejrzenie, że była uzależniona od środków psychoaktywnych, po 9 dniach opuściła Ośrodek (wyjechała do innego miasta), dziecko decyzją Sądu Rejonowego w Inowrocławiu zostało umieszczone w pieczy zastępczej,
 - kobieta z 2 dzieci doświadczająca przemocy ze strony partnera nadużywającego alkohol nadal przebywała w Ośrodku,
 - kobieta używająca substancje psychoaktywne podjęła terapię; po jej zakończeniu wyjechała do innej miejscowości;
- e) w trakcie trwania procedury „Niebieskie karty” w domach pomocy społecznej umieszczono:
- 2 osoby (małżeństwo) doznające przemocy ze strony syna nadużywającego alkoholu, z uwagi na wiek oraz sytuację zdrowotną,
 - 1 osobę częściowo ubezwłasnowolnioną (uzależniony od alkoholu mężczyzna), zgodnie z postanowieniem Sądu Rejonowego w Inowrocławiu.

Doskonalenie zawodowe pracowników

W 2023 r. dofinansowano szkolenia pracowników dotyczące pracy z osobami zgłaszającymi się do Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, pracy z dziećmi i młodzieżą z rodzin alkoholowych oraz zagadnień finansowo-księgowych i administracyjnych.

Ogółem 6 osób wzięło udział w:

- 1) szkoleniu „Zadania i zakres działań Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych” – 1 osoba;
- 2) konferencji szkoleniowej dla pracowników placówek wsparcia dziennego pracujących z dziećmi z rodzin z problemem alkoholowym – 3 osoby;
- 3) szkoleniu „Organizacja naboru na wolne stanowisko urzędnicze pracowników samorządowych” – 1 osoba;
- 4) szkoleniu „Wydatkowanie środków z tzw. «Małpek»” – 1 osoba;
- 5) szkoleniu „Nowe obowiązki podmiotów publicznych – przygotowanie do wdrażania e-doręczeń” – 1 osoba;
- 6) szkoleniu „Kontrola zarządcza. Cele i kompetencje jednostek budżetowych oraz jednostek im podległych oraz w świetle protokołów pokontrolnych Najwyższej Izby Kontroli, Regionalnej Izby Obrachunkowej, Ministerstwa Finansów – 1 osoba.

Organizacja i finansowanie superwizji klinicznej pracowników

W okresie sprawozdawczym Zespół terapeutyczny, profilaktyki problemowej i szkoleń regularnie pracował z superwizorem – psychoterapeutą z Ośrodka Terapeutyczno-Szkoleniowego „Terapeutica” w Bydgoszczy. Odbyło się 10 spotkań po 3 godziny każde.

Podczas superwizji omawiano zagadnienia merytoryczne i osobiste trudności terapeutów – w przypadku kiedy przekonania terapeuty i emocje przeżywane wobec uczestników terapii mogły utrudniać postępowanie już na etapie diagnozowania. Ponowna analiza problemów, dokonywana z udziałem innych specjalistów, umożliwiła postawienie trafniejszej diagnozy i wypracowanie lepszej strategii terapeutycznej, a w efekcie – udzielenie skutecznej pomocy osobom zgłaszającym się do Ośrodka Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień w Inowrocławiu.

Regularnie odbywały się także zebrania zespołu wychowawców z Miejskich Świetlic Socjoterapeutycznych dla Dzieci, podczas których omawiano bieżące sprawy związane z funkcjonowaniem świetlic oraz pojawiające się trudności w pracy z podopiecznymi i ich rodzinami. Korzystając z pomocy superwizora wychowawcy wspólnie rozwiązywali zaistniałe problemy, dzielili się obserwacjami oraz udzielali sobie wsparcia w różnych sytuacjach. Odbyło się 10 spotkań po 3 godziny każde.

Wydatki – dział 851 (ochrona zdrowia) rozdział 85153 (zwalczanie narkomanii) i 85154 (przeciwdziałanie alkoholizmowi) za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2023 r.

Tabela nr 4: wydatkowanie środków przeznaczonych na realizację Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2022-2025 w 2023 r.

Dział	Rozdział	§	Wydatki	Opis
851	85153	4010	85780,00	wynagrodzenia osobowe
		4040	6683,64	dodatkowe wynagrodzenie roczne
		4110	15850,00	składki ZUS
		4120	2220,00	składki na Fundusz Pracy
		4440	2450,45	odpis na ZFŚS
RAZEM			112984,09	
851	85154	3020	1356,51	wydatki osobowe niezaliczane do wynagrodzeń
	w tym tzw. małpkowe	4010	953531,66 300000,00	wynagrodzenia osobowe

		4040	65977,91	dodatkowe wynagrodzenie roczne
		4110	182386,91	składki ZUS
		4120	13859,28	składki na Fundusz Pracy
	w tym tzw. małpkowe	4170	223591,80 93900,02	wynagrodzenia bezosobowe
	w tym tzw. małpkowe	4190	6056,57 3300,00	nagrody konkursowe (dla dzieci w świetlicach i uczestników kampanii profilaktycznych)
	w tym tzw. małpkowe	4210	70434,05 21458,49	zakup materiałów i wyposażenia (m.in. artykuły biurowe, materiały profilaktyczne, edukacyjne, pomoce dla dzieci, wyposażenie świetlic socjoterapeutycznych)
	w tym tzw. małpkowe	4220	77409,06 20000,00	zakup żywności (m.in. posiłki dla dzieci w świetlicach socjoterapeutycznych)
		4260	73609,52	zakup energii elektrycznej, ciepłej, wody i gazu
	w tym tzw. małpkowe	4270	64167,86 57000,00	zakup usług remontowych
		4280	1064,00	zakup usług zdrowotnych
	w tym tzw. małpkowe	4300	186627,76 59438,66	zakup usług pozostałych (m.in. warsztaty psychoedukacyjne dla rodziców, usługi psychologiczne, utrzymanie czystości w Ośrodku i świetlicach, opłaty sądowe, opinie biegłych, usługi informatyczne)
		4360	11231,19	zakup usług telekomunikacyjnych
		4400	25206,26	opłaty czynszowe
		4410	4907,75	podróże służbowe i ryczałty samochodowe
		4430	1486,80	różne opłaty i składki
		4440	26543,54	odpis ZFŚS
		4480	8184,00	podatek od nieruchomości
		4520	9973,92	opłaty na rzecz budżetów jst
		4700	2711,20	szkolenia pracowników
RAZEM			2010317,55	
OGÓLEM			2123301,64	

Źródło: opracowanie własne

Bibliografia:

- 1) „Rekomendacje do realizowania i finansowania gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii w 2023 roku”, Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom, Warszawa 2022
- 2) Krawiec Grzegorz, „Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Komentarz”, Wydawnictwo C.H. Beck, Warszawa 2021.

Wojciech Piniewski

pełniący funkcję

Prezydenta Miasta Inowrocławia